

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124200902
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4124200902.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, D. XXXX/XX, E., zastúpeného CONSULTA s.r.o., Šafárikovo námestie 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 31 318 495, proti žalovaným: 1/ F. F., nar. XX. XX. XXXX, G. H. XXX/XX, I. H. a 2/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, G. H. XXX/XX, I. H., obaja zastúpení: Advokátska Kancelária Gabriel Orlík, s.r.o., Žitavanská 20, Topoľčianky, IČO: 36 858 722, o ochranu vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10C/4/2024-149 zo dňa 28. októbra 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) vyššie označeným rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť na vlastné náklady spoločne a nerozdielne znížiť chodník pri rodinnom dome so súp. číslom XXX, ktorý je evidovaný na LV č. XXX pre kat. územie I. K. L. a nachádza na pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, druh pozemku – zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 347 m², ktorý je evidovaný na LV č. XXXX pre kat. územie I. K. L., okres M. H., obec I. H. o 10 cm v časti, ktorá sa nachádza najďalej od vstupu z ulice G. H. a to presne 128 cm od rohu múru rodinného domu po okraj chodníka vľavo a 119 cm od rohu múru rodinného domu po okraj chodníka vpravo tak, ako je zakreslené na fotografii, ktorá je súčasťou tohto rozsudku v jednotnej výške 10 cm a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ust. § 124, § 126 ods. 1, § 417 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalovaní zhotovili, resp. dali si zhotoviť na spoločnom pozemku bez akéhokoľvek oboznámenia, jeho predošlého súhlasu a v čase jeho neprítomnosti stavbu - chodník (pôvodne betónovú terasu), ktorá ho obmedzuje v prístupe k jeho nehnuteľnosti z ulice G. H., ktorý je jediným prístupom k nej. Žalovaní zrealizovali stavbu síce na základe oznámenia o zhotovení udržiavacích prác, proti ktorému obec síce nemala námietky, toto oznámenie ale bolo zrušené po proteste prokurátora, z dôvodu zistenia viacerých nedostatkov a preto bola stavba postavená bez akéhokoľvek stavebného povolenia. Keďže zhotovením stavby bolo porušené jeho vlastnícke

právo k pozemku, ktorého je spoluvlastníkom, nemá inú možnosť ako požiadať súd o ochranu svojho vlastníckeho práva podaním tejto žaloby.

4. Žalovaní namietali, že nezhotovili betónovú terasu, ale vykonávali iba opravu (udržiavacie práce) existujúceho chodníka, ktorý, podľa ich názoru, žalobcu neobmedzuje, pretože sa vie k svojmu domu dostať bez problémov autom a má k svojmu domu aj iný prístup. Práce sa uskutočnili ešte v septembri 2020, pričom žalobca podal žalobu až po viac ako troch rokoch. Poukázali na to, že žalobca má okolo svojho domu, na tom istom spoločnom pozemku, rovnaký chodník, aký požaduje odstrániť a spoločný pozemok svojvoľne prehradil aj bránou, čím porušil ich vlastnícke právo. Záverom namietali, že žalobný petít je nesprávny a neurčitý. Žalobu navrhli zamietnuť.

5. Po vykonaní ohliadky na mieste samom žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní sú povinní odstrániť časť chodníka, ktorá sa nachádza najďalej od vstupu z ulice G. H. v rozsahu 10 cm výšky a od múra rodinného domu žalovaných v rozsahu 128 cm dĺžky a 119 cm šírky do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovaní proti návrhu na zmenu žaloby namietali s tým, že pri ohliadke bolo zistené, že chodník žalobcu nijako neobmedzuje v prechode ani prejazde cez spoločný dvor, naopak, prechod jemu a jeho rodine uľahčuje a aktívne ho využívajú a žalobca tadiaľ od jeho zhotovenia stále jazdí. Žalobca má v skutočnosti problém s bránou pri svojom dome, ktorú neoprávnene sám osadil, ktorá prehadzuje spoločný dvor, prejazd zužuje a má v zemi pätku, po ktorej výmene, ktorá je jednoduchá a lacná, bude môcť žalobca využiť na prejazd celú šírku dvora. Pripojil ponuky produktov.

6. Na výzvu súdu na doplnenie žaloby žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní sú povinní znížiť chodník o 10 cm v časti, ktorá sa nachádza najďalej od vstupu z ulice G. H. a to 128 cm od rohu múru rodinného domu po okraj chodníka vľavo a 119 cm od rohu múru rodinného domu po okraj chodníka vpravo tak, ako je zakreslené na fotografii, ktorá je súčasťou rozsudku v jednotnej výške 10 cm do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 10. 10. 2024 zmenu žaloby, v zmysle jej opravy a doplnenia, pripustil podľa § 143 ods. 1 CSP, pretože výsledky doterajšieho konania umožňovali konať aj o takto zmenenej žalobe.

7. Súd prvej inštancie, po posúdení podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán sporu a vykonanom dokazovaní považoval za preukázané nasledovné skutočnosti: žalobca a žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi parcely registra „C“ parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 347 m², ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. I. K. L. a to žalobca v podiele 1-ina, žalovaný 1/ v podiele 1-ina a žalovaná 2/ v podiele 1-ina, pričom ide o pozemok, na ktorom je spoločný dvor. S touto parcelou susedí parcela parc. č. XXX/X, na ktorej sa nachádza rodinný dom žalobcu so súp. č. XXX, ktorý dom je spolu so zastavanou parcelou a parcelami parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X a XXX/X evidovaný na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. I. K. L.. S touto parcelou susedí aj parcela parc. č. XXX/X, na ktorej sa nachádza rodinný dom žalovaných so súp. č. XXX, ktorý je evidovaný na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. I. K. L. a uvedená parcela spolu s parcelami parc. č. XXX/X, XXX/X a XXX/X sú evidované na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. I. K. L.. Žalobca nadobudol pozemky titulom dedenia po svojich rodičoch v roku 1991 a stavbu rozhodnutím z roku 2010. Žalovaní nadobudli nehnuteľnosti darovaním od matky žalovanej 2/ v roku 2022. V konaní nebolo sporné, že rodinný dom žalobcu mal tzv. gánok, ktorý sa nachádzal na jeho pozemku, ktorý bol domurovaný a stena bola následne zateplená. Na spoločnom dvore sa okolo domu žalovaných v minulosti nachádzal chodník, ktorý vystavali z betónových platní ich právni predchodcovia a viedol od bráničky od verejnej komunikácie z ulice G. H., popri ich dome, v jednej výške až za roh domu, kde sa v pravom uhle zatočil a ďalej pokračoval popri ich dome až na parcelu vo výlučnom vlastníctve žalovaných, v ktorej časti bol na ňom jeden schod na prekonanie výškového rozdielu. V časti na rohu rodinného domu chodník presahoval nad zemským povrchom.

8. Matka žalovanej 2/ dňa 21. 09. 2020 oznámila stavebnému úradu, ktorým bola obec Tesárske Mlyňany, že na uvedenom chodníku mieni vykonať udržiavacie práce, ktoré budú pozostávať z uloženia obrubníkov a polozenia zámkovej dlažby na pôvodný chodník. Z fotografií nachádzajúcich sa na č. I. 16 predná strana a č. I. 35 - 37 súdneho spisu, vykonanej ohliadky a výsluchu žalovanej 2/ vyplynulo, že udržiavacie práce sa v roku 2020 na chodníku aj uskutočnili a to tak, že na pôvodné betónové platne sa vysypal piesok, vytvorilo sa lôžko, na ktoré sa položila zámková dlažba vysoká 4 cm, po krajoch sa osadili nové obrubníky, roh chodníka skosili a ním na prekonanie výškových rozdielov zachovali jeden schod. Vedľa bráničky, za ktorou nasleduje tento chodník, sa nachádza aj veľká brána, ktorou je zabezpečený prístup na dvor z verejnej komunikácie pre motorové vozidlá a tak časť spoločného dvora popri chodníku

slúži aj ako prístupová cesta, resp. odstavňá plocha pre osobné motorové vozidlá, ktorá je v časti popri spornom chodníku v šírke 3,60 m po úpravách vysypaná makadamom. Výška nasypaného makadamu pri spornom rohu chodníka, kde je skosený, t. j. na chodníku o rozmeroch 128 cm a 119 cm od múru domu žalovaných, nie je stabilná, pretože v čase začatia konania bol presah chodníka vizuálne väčší ako pri ohliadke.

9. Na spoločnom dvore sa okolo domu žalobcu doposiaľ nachádza rovnaký chodník z betónových platní, aký bol v minulosti okolo domu žalovaných, ktorý vystavali v minulosti právni predchodcovia žalobcu, ktorý sa začína za malou brámkou pri jeho dome, ktorá je v tejto časti na úrovni zemského povrchu a ďalej vedie popri dome žalobcu dozadu, kde je vo výške presahujúcej zemský povrch. Táto malá bránka je osadená na kovovom stĺpe, ktorého časť sa po zateplení rodinného domu žalobcu nachádza v jeho fasáde. Hneď vedľa malej bránky je veľká brána pre vjazd motorovými vozidlami, ktorá je na druhej strane osadená rovnako na kovovom stĺpe a za ňou pokračuje súvislé oplotenie. Veľká brána je v časti pri malej bránke prichytená o kovovú pätku, ktorá presahuje nad zemský povrch. Bránku, bránu s pätkou vystavali ešte v minulosti právni predchodcovia žalobcu a po ich otvorení je celková šírka prechodu 3,30 m a od brány po okraj chodníka žalovaných je 6,20 m. Chodník okolo domu žalobcu a aj bránka, s bránou, železnou pätkou sa nachádzajú na spoločnom dvore.

10. V konaní nebolo sporné a bolo preukázané, že žalobca a žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi parcely registra „C“ parc. č. XXX/X, na ktorej sa nachádza ich spoločný dvor, cez ktorý je zabezpečený prístup k ich rodinným domom z miestnej komunikácie G. H. pešo a aj motorovými vozidlami, ktorý slúži aj ako odstavňá plocha pre ich motorové vozidlá. Na tejto parcele sa preto popri rodinných domoch strán sporu nachádzajú chodníky, ktoré boli pôvodne vystavané ešte ich právny predchodcami z betónových platní. Prístupová cesta pre motorové vozidlá má kvôli umiestneniu týchto rodinných domov a chodníkov tvar písmena S a zatáča sa za rohom domu a aj chodníka žalovaných. Motorové vozidlá musia preto pri vjazde z verejnej komunikácie na časť dvora pred domom žalobcu a výjazde z neho urobiť odbočovací manéver. Pôvodný betónový chodník žalovaných bol vplyvom času, resp. prírodných podmienok a okolitého terénu v tomto kritickom mieste, t. j. na rohu ich rodinného domu nesporne nad úrovňou zeme, ale obrastený zeleňou. Chodník okolo domu žalobcu, ktorý je doposiaľ z betónových platní je rovnako v kritickom mieste, t. j. na rohu jeho domu na úrovni zeme a obrastený zeleňou. Na spoločnom dvore sa historicky nachádza viacero oplotení, ktorých súčasťou sú bránky pre peších a brány pre motorové vozidlá. Jedno oplotenie je hneď na hranici s miestnou komunikáciou, druhé pri dome žalobcu a oddeľuje dvor pred jeho domom od dvora pred domom žalovaných a ďalšie za domom žalobcu, ktoré oddeľuje dvor pred domom žalobcu od hospodárskej časti. Za domom žalobcu je bránka, z ktorej je vstup pre peších z obecného pozemku. Právna predchodkyňa žalovaných v roku 2020 chodník okolo svojho rodinného domu zrekonštruovala tak, že na pôvodné betónové platne vysypala pieskové lôžko, na ktoré položila zámkovú dlažbu, po krajoch osadila obrubníky tak, že roh chodníka skosila a okrem toho upravila aj príjazdovú cestu popri chodníku. Chodník tým oproti pôvodnému stavu rozšírila a zvýšila. Vykonaným dokazovaním bolo v konaní preukázané, že po vykonaní úprav na chodníku žalovaných a aj úprav okolitého terénu je pre motorové vozidlá, smerujúce na spoločný dvor pred dom žalobcu alebo z neho vychádzajúce, obťažné vykonať odbočovací manéver bez hrozby ich poškodenia. Uvedené bolo jednoznačne preukázané vykonanou ohliadkou, pri ktorej žalobca svojim osobným motorovým vozidlom pri bezpečnom obídení sporného rohu chodníka žalovaných, síce prešiel na túto časť dvora iba cez svoju bránu, ale urobil tak s námahou a právnenému zástupcovi žalovaných sa to s jeho osobným motorovým vozidlom ani nepodarilo. Na kvalitu odbočovacieho manévru nemá vplyv šírka príjazdovej cesty pri dome žalovaných a ani šírka prichádzajúcich a odchádzajúcich vozidiel, ale umiestnenie rodinných domov a chodníkov, ktoré ich lemujú, t. j. popísaný tvar príjazdovej cesty a vzdialenosť medzi nimi, ktorá je iba 6,20 m. Uvedené platí, pretože ak vozidlo začne odbočovací manéver v blízkosti sporného rohu chodníka, resp. svojom kolesom môže na tento chodník v prípade potreby bezpečne vyjsť alebo niektorou svojou časťou ho presiahnuť, je prejazd na dvor pred dom žalobcu jednoduchší. Rovnako, ak vozidlo pri výjazde z tejto časti dvora môže túto spornú časť chodníka žalovaných obísť v jej blízkosti, resp. svojom kolesom môže na tento chodník bezpečne vyjsť alebo niektorou svojou časťou ho presiahnuť, je aj jeho výjazd z tejto časti dvora jednoduchší. Hoci v konaní bola sporná výška presahu chodníka nad okolitý terén, ktorý bol v minulosti zarastený trávou, ale v súčasnosti je vysypaný makadamom, ktorého výška nie je stála a ani stabilná, je potrebné vychádzať z toho, že chodník je v spornej časti, t. j. na rohu domu na ploche 128 cm a 119 cm nad úrovňou zeme od 10 cm do 14 cm (5 cm pôvodný presah podľa žalobcu alebo 10 cm pôvodný presah podľa žalovanej 2/ a 4 cm zámková dlažba). V takejto výške chodník po úpravách v spornej časti, napriek jeho skoseniu, neumožňuje motorovému vozidlu vyjsť v prípade potreby bezpečne

na chodník a ani ísť v jeho blízkosti vzhľadom na hrozbu poškodenia jeho pneumatík, podvozku alebo prednej alebo zadnej časti jeho karosérie a pri snahe o odbočovací manéver v bezpečnej vzdialenosti od tejto časti chodníka, zase hrozí jeho poškodenie pri prejazde bránou pri dome žalobcu o kovovú pätku.

11. Súd prvej inštancie k námietke žalovaných o nesprávne podanej žalobe uviedol, že žalobca sa môže žalobou podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka domáhať odstránenia závadného stavu, ktorý bol neoprávneným zásahom spôsobený aj prostredníctvom žaloby o odstránenie stavby, resp. jej časti, tak, ako v prejednávanom prípade. V zmysle tohto ustanovenia ide o iné žaloby o odstránenie stavby, než aké má na mysli ustanovenie § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje iba na stavby neoprávnené, ktoré boli postavené na cudzom pozemku bez ohľadu na to, či boli alebo neboli zrealizované v súlade so stavebno-právnymi predpismi. V prejednávanom prípade však nesporne nejde o takúto stavbu, pretože chodník popri dome žalovaných je postavený na pozemku, ktorý je aj v ich vlastníctve a preto pre nich nepredstavuje cudziu vec. Žalovaní nie sú majoritnými spoluvlastníkmi sporného pozemku, na ktorom sa nachádza chodník, na ktorom uskutočnili sporné stavebné úpravy, pretože ich spoluvlastnícky podiel je rovnaký ako podiel žalobcu, a preto nemali oprávnenie vykonávať tieto stavebné úpravy bez súhlasu žalobcu. Keďže chodník na rohu rodinného domu žalovaných na ploche 128 cm a 119 cm od múra ich rodinného domu tak, ako je to zakreslené vo fotografii, ktorá je súčasťou tohto rozsudku, predstavuje po vykonaných úpravách, napriek jeho skoseniu, prekážku prejazdu motorovými vozidlami na spoločný dvor pred dom žalobcu, žalovaní resp. ich právna predchodkyňa týmto svojim konaním žalobcu neprimerane obmedzili a preto neoprávnené zasiahli do jeho vlastníckeho práva, považoval žalobu po jej zmene, t. j. v časti zníženia chodníka v uvedenom rozsahu o 10 cm za dôvodnú.

12. K námietkam žalovaných súd uviedol, že predmetom tvrdení žalobcu nebolo, že by mali akékoľvek motorové vozidlá od vykonania úprav úplne zamedzený prístup na dvor pred jeho domom, a preto nie je ich poukazovanie na to, že žalobca svojim osobným motorovým vozidlo na dvor od vykonania úprav vstupuje, resp. že sa na dvor dostalo aj nákladné motorové vozidlo dôvodné. Keďže v konaní bolo preukázané, že žalobca sa v stavebnom konaní aktívne bránil týmto úpravám od ich vykonania dostupnými prostriedkami, nie je dôvodná ani ich obrana, že žalobu podal až po troch rokoch od ich realizácie. Súd pripustil, že odstránenie časti chodníka si môže vyžiadať vynaloženie nejakých nákladov zo strany žalovaných, tieto nielenže neboli v konaní preukázané, neboli ani pri rozhodovaní rozhodujúce, pretože súd zohľadnil, že žalovaní pri úpravách konali bez súhlasu žalobcu, ktorý je rovnako spoluvlastníkom sporného pozemku a preto má k nemu rovnaké práva ako oni, a hoci si žalovaní mohli zvoliť na chodníku iné, voči žalobcovi, ohľadupľnejšie riešenia. Žalovaným, ktorí neoprávnené zasiahli do práva žalobcu nič nebráni pokračovať so znížením chodníka o 10 cm až po existujúci schod za rohom ich domu, pokiaľ majú za to, že požadovaným riešením ich neoprávneného zásahu môže prísť k vzniku škody na zdraví a to aj vzhľadom na ich povinnosť urobiť preventívne opatrenia na predchádzanie hroziacim škodám podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Rovnako tak môžu urobiť, ak sa im požadované riešenie javí ako nelogické, pretože žalobca sa v konaní nemôže domáhať zníženia chodníka vo väčšom rozsahu, než akým mu bolo neoprávnené zasiahnuté do jeho vlastníckeho práva. Keďže oplotenie pri jeho dome, ktorého súčasťou je malá bránka, veľká bránka a železná pätká, resp. domurovanie tzv. gánku na jeho dome, boli zhotovené ešte pred spornými úpravami chodníka a nebránili vstupu motorových vozidiel na dvor pred jeho dom, neprišlo by zmenami na nich, resp. ich odstránením k navráteniu veci do pôvodného stavu a preto ani tieto námietky žalovaných neboli dôvodné bez ohľadu na ich finančnú nenáročnosť. Žalovaní majú okrem toho psa, ktorý sa voľne pohybuje po dvore v časti pred ich domom a preto je existencia oplotenia žalobcu pri jeho dome aj odôvodnená. Keďže predmetom konania neboli zásahy do vlastníckeho práva žalovaných presahom chodníka pri dome žalobcu nad zemský povrch a ani oplotenia v zadnej časti dvora, súd sa tým bližšie nezaoberal, pričom ani nebolo v konaní preukázané, akým spôsobom by ich mali obmedzovať.

13. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní celkom úspešný, priznal podľa § 255 ods. 1 CSP proti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

14. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonom stanovenej lehote žalovaní 1/ a 2/, nakoľko nárok žalobcu neuznávajú v celom rozsahu a žalobu považujú za nedôvodnú. Odvolanie odôvodnili najmä dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), f), g), h) a ods. 2 CSP.

14.1. K tvrdenému nesplneniu procesných podmienok uviedli, že súd má vždy, počas celého konania, skúmať splnenie procesných podmienok. Jednou z procesných podmienok je aktívna resp. pasívna legitímácia strany sporu. V konaní je preukázané, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi spoločného dvora. Táto skutočnosť sama o sebe bráni tomu, aby sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu vo veci tak, ako to uviedol v petite. Okrem toho namietali, že na pojednávaní dňa 10. 10. 2024 súd prvej inštancie sám pomáhal pri formulovaní úpravy žalobného petitu žalobcovi a tým zasiahol do rovnosti strán sporu. K tomu navrhol vypočítať si nahrávku z pojednávania, okrem toho súd prvej inštancie uviedol svoje právne posúdenie, ktorým sa žalovaní aj riadili a na základe toho mali za to, že žalobný petít je nedôvodný a nevykonateľný.

14.2. V ďalšej časti podaného odvolania namietali, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okrem iných dôkazov sa tu jedná najmä o nesprávne skutkové zistenie: týkajúce sa výšky chodníka pred a po udržiavacích prácach, keď aj z predložených dôkazov bolo zistené, že chodník bol vždy (aj pred udržiavacími prácami) nad úrovňou terénu a to tak v časti užíwanej žalovanými, ako aj v časti užíwanej žalobcom týkajúce sa prejazdu autom žalobcu cez spoločný dvor. Žalobca nikdy nemal problém s prejazdom, len na obhliadke klamlivo jazdil autom tak, akoby mu chodník zavádzal, hoci súčasný chodník je ešte menší ako pôvodný (o dohodnuté skosenie chodníka – prečo by to inak bolo urobené, ak by nebola v tejto časti dohoda), aby „dokázal svoju pravdu“. Dokonca ani právnenému zástupcovi žalovaných, hoci išiel autom po spoločnom dvore prvýkrát, nevedel chodník, ale iná časť na dvore (brána pri dome žalobcu a päťka tej brány). Bolo preukázané, že problémom prejazdu je brána pri dome žalobcu, ktorá v tej časti zužuje spoločný dvor a takisto päťka na zavretie ramena brány prekáža žalobcovi pri prejazde (ak mu to skutočne prekáža a nie len naoko, v tomto konaní). Nič na tom nemení ani fakt, kedy bola brána zhotovená, nakoľko aj chodník pri dome žalovaných bol zhotovený už v cca roku 1973 takým spôsobom, že bol zvýšený a žalobca po ňom autom nikdy nechodil.

14.3 Mali za to, že právne posúdenie veci zo strany súdu, ako aj nesprávna interpretácia vykonaných dôkazov znemožnil žalovaným poukázať na ďalšie prostriedky procesnej obrany. Nesprávne právne posúdenie veci - súd prvej inštancie odôvodnil rozhodnutie podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Prezentovali názor, že takéto odôvodnenie je nesprávne a v rozpore so zákonom. Ustanovenie § 126 ods. 1 OZ je koncipované na ochranu vlastníckych práv vlastníka proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Jedná sa o tzv. vlastnícke žaloby. Teda subjektom ochrany je vlastník a narušiteľ tretia osoba – nevlastník. „Vlastnícke žaloby sa týkajú subjektov, ktorých neviaže rovnocenné vecné právo k tej istej veci. Preto sú navzájom vylúčené medzi spoluvlastníkmi.“ – Fekete I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 621 dole (komentár k § 126 Občianskeho zákonníka). Preto majú za to, že žalobca sa nemohol domáhať odstránenia závadného stavu podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko aj žalobca aj žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi spoločného dvora. Na základe vyššie uvedeného nie je a nebola prípustná žaloba s pôvodným petitom, ktorú podal žalobca voči žalovanému a takisto nie je a ani nebol prípustný petít, ktorý súd povolil na pojednávaní dňa 10. 10. 2024 a takisto ani nie je prípustný ani výrok rozsudku.

14.4. Ďalej poukázali na to, že rozhodnutie – uznesenie – ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu podľa § 365 ods. 1 CSP. Jedná sa o uznesenie o zmene petitu, keď vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom žalobca menil petít niekoľkokrát (dá sa povedať, že v každom svojom vyjadrení).

15. Novoty v odvolacom konaní – s poukazom na ust. § 366 písm. c) zaslali video preukazujúce, že žalobca nemá problém pri prejazde cez spoločný dvor k svojmu domu, ako aj pri výjazde zo spoločného dvora. Uvedené video preukazuje, že žalobca klamal a zavádzal súd pri obhliadke, že mu chodník pri dome žalovaných zavádza a na základe tohto klamstva súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uvedené videá preukazujú, že žalobcovi chodník nijakým spôsobom nezavádza, ani ho neobmedzuje, ani ho neohrozuje. Preto je celá žaloba nedôvodná a len potvrdzuje slová žalobcu na obhliadke, ako aj na pojednávaní dňa 10. 10. 2024, že sa jedná len o „daň, že boli nenapapaní“.

16. Na základe vyššie uvedeného navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, prípadne aby rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

17. Podaním zo dňa žalovaní doplnili odvolanie a uviedli, že

bod 1 odôvodnenia - žalobca požadoval úplne iné rozhodnutie, navrhoval úplne iný petit, zamlčal, že sa jedná o chodník, nazval ho terasou, zamlčal, že sa jedná o chodník, ktorý tam je už od roku 1973.

bod 2 odôvodnenia - poprel, že by žalobca nevedel o udržiavacích prácach na chodníku, bol pri nich prítomný, došlo k stretnutiu so stavebnou komisiou a dohodlo sa na skosení chodníka – teda zmenšení oproti pôvodnému chodníku.

bod 6 odôvodnenia - poprel, že žalobca nemôže urobiť odbočovací manéver, pretože vzdialenosť je maximálne 4 metre. Obhliadkou bolo zistené, že vzdialenosť je 6,2 metra a takisto z videa, ktoré pripojili k odvolaniu vyplýva, že žalobca nemá žiadny problém s prejazdom.

bod 8 a 10 odôvodnenia - zmena žaloby nemala byť pripustená, nakoľko je v rozpore s platným právom a tak znejúci petit (žiaľ následne aj výrok) zasiahne do práv žalovaných viac, ako do práv žalobcu, ktorý aj tak nejazdí a nejazdil po tom chodníku a stačilo by, keby si vymenil pätku na bráne za cca 11 eur a problém s prejazdom by mal vyriešený. Naopak, takto formulovaný petit a následne aj výrok vytvorí tri schody na malom úseku chodníka, čo je stavebne a funkčne nelogické a potenciálne môže ohroziť na zdraví osoby používajúce chodník.

bod 12 odôvodnenia - súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil možné obmedzenie žalobcu, keď žalobca na obhliadke autom náročky klamlivo a nesprávne prechádzal cez dvor a tým zavádzal konajúcu sudkyňu, že ho chodník potenciálne obmedzuje.

bod 16 odôvodnenia - rodinný dom žalobcu bol predtým bez gánku, následne bol gánok zhotovený na spoločnom dvore a až potom bol zlegalizovaný žalobcom geometrickým plánom, ktorý žalobca založil do spisu. Teda spoločný dvor bol najskôr rovný a bol to žalobca, resp. jeho právni predchodcovia, ktorí zastavali časť spoločného dvora a preto dnes žalobca musí vykonať pri jazde jemné esíčko, ak by bol spoločný dvor rovný, toto by sa nestalo.

bod 17 odôvodnenia - obidve strany sporu potvrdili, že aj pôvodný chodník bol nad úrovňou terénu (žalobca 5 cm a žalovaná v 2 rade – 10 cm). Teda ak aj bol pôvodný chodník len 5 cm nad úrovňou terénu, tak je tomu aj teraz, nakoľko je obsypaný makadamom.

bod 18 odôvodnenia - nesúhlasili s tvrdením súdu, že nasypnaný makadam nie je stabilný. Toto nevyplýva zo žiadneho dôkazu.

bod 19 odôvodnenia - protest prokurátora - vyplýva z neho, že udržiavacie práce nepodliehajú ani ohláseniu – ak by tomu tak nebolo, Obec I. H. by pokračovala v konaní.

bod 21 odôvodnenia - dôkazom doloženým k odvolaniu bolo preukázané, že žalobca klamal. Okrem toho súd nesprávne vyhodnotil obhliadku, keď podľa neho je problém chodník a nie brána a pätky brány.

bod 29 odôvodnenia - súd konštatoval, že prístupová cesta má tvar S, ale zároveň neuviedol, že je to z dôvodu, že na spoločnom dvore žalobca resp. jeho právni predchodcovia postavili gánok. Takisto súd konštatuje, že pôvodný chodník bol v kritickom stave, teda udržiavacie práce boli nutné a výška pôvodného chodníka bola nad úrovňou terénu. Bola obrastená zeleňou a v súčasnosti je obsypaná makadamom.

bod 31 odôvodnenia – žalovaní nesúhlasili so záverom súdu, že je obťažné vykonať odbočovací manéver bez hrozby poškodenia z dôvodu úprav na chodníku. Uvedené nebolo zistené, naopak: bod 32

odôvodnenia - súd nepoužil správne ustanovenie zákona, teda došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces nesprávnym odôvodnením rozsudku.

bod 33 odôvodnenia - medzi spoluvlastníkmi bola dohoda o vykonaní udržiavacích úprav – o tom svedčí aj skosenie chodníka. Takisto poukázali na nevykonateľnosť rozsudku, keď súčasťou rozsudku je fotografia, na základe ktorej sa má rozsudok vykonať a tým je rozsudok neurčitý. Takisto nesúhlasili s tým, že chodník nevytvoril prekážku prejazdu motorovými vozidlami cez dvor, nakoľko žalobca ako aj jeho rodina cez dvor prechádzajú a to tak pred vykonaním udržiavacích prác (od r. 1973 do 9/2020) ako aj po vykonaní udržiavacích prác (9/2020 – súčasnosť).

Bod 38 odôvodnenia - žalobca bol v konaní úspešný len preto, že niekoľkokrát menil petit žaloby a toto súd nevzal pri rozhodovaní o trovách konania vôbec do úvahy. Mali za to, že žalobu s petitom, ktorý bol až do 10. 10. 2024 – teda do pojednávania, kde došlo k ukončeniu dokazovania a záverečným rečiam – by súd zamietol.

18. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a dôkladne odôvodnený. Súd prvej inštancie vykonaním dokazovania zistil skutkový stav dôsledne, a to okrem listinných dôkazov a fotodokumentácie tiež miestnym zisťovaním obhliadkou miesta. Na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav podriadil pod správne ustanovenia zákona, ktorých výpočet uvádza v odôvodnení a po právnej stránke vec správne posúdil.

18.1. Žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovaných, podľa ktorého by v tomto spore neboli splnené procesné podmienky a pasívna legitímácia žalovaných. Žalobca sa domáha ochrany svojho vlastníckeho práva k susedným nehnuteľnostiam, ktoré sú evidované na LV č. XXX pre kat. územie I. K. L., ktorých je výlučným vlastníkom. Pasívna legitímácia žalovaných je daná tým, že svojvoľne a bez predchádzajúceho súhlasu alebo aspoň oboznámenia žalobcu (ako spoluvlastníka pozemku v podiele 1 a výlučného vlastníka susednej stavby) zhotovili na pozemku nový chodník, vo väčšej výmere ako pôvodne, ktorý žalobcu obmedzuje v prístupe k svojim nehnuteľnostiam.

18.2. Žalobca nesúhlasil ani s námietkou žalovaných, že došlo k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý súdny proces, kedy súd prvej inštancie mal údajne na pojednávaní pomáhať žalobcovi s formulovaním žalobného návrhu. Žalobca sa žalobou zo dňa 19. 01. 2024, v zmysle doplnenia zo dňa 16. 02. 2024 domáhal, aby súd nariadil žalovaným povinnosť na vlastné náklady odstrániť stavbu chodníka, ktorá bola postavená na spoločnom pozemku. V konaní sa dňa 22. 08. 2024 uskutočnila miestna obhliadka. Žalobca v nadväznosti na zistenia na tejto obhliadke uznal, že odstránenie celého chodníka nie je vhodné, ani potrebné. Z tohto dôvodu, žalobca podaním zo dňa 01. 10. 2024 navrhol zmenu žalobného návrhu, o ktorom súd rozhodol na pojednávaní zo dňa 10. 10. 2024. Súd prvej inštancie pritom žiadnym spôsobom nepomáhal strane žalobcu s formulovaním žalobného návrhu. Právny zástupca žalobcu sa neriadil žiadnym usmernením, zotrval na navrhovanom znení a v podstate, jedinou zmenou je odkaz na fotografiu, ktorá je súčasťou rozsudku. Návrh na zmenu žaloby a fotku doručil právny zástupca žalobcu súdu a právnemu zástupcovi žalovaných emailovou správou dňa 03. 10. 2024, teda pred pojednávaním. Procesné podmienky na zmenu žaloby boli splnené, keďže zodpovedali dovtedajším výsledkom konania, návrh na zmenu žaloby bol dôvodný a súd preto zmenu žaloby pripustil.

18.3. Žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovaných o nesprávnom skutkovom zistení súdu ohľadom výšky chodníka pred a po uskutočnení udržiavacích prác (resp. po zhotovení nového chodníka). Z predložených dôkazov, najmä fotodokumentácie je viditeľné, že nový chodník bol zhotovený excesívne, a obmedzuje žalobcu v prístupe k domu. Žalovaní predložili do súdneho spisu fotky, ktoré zaznamenávajú pôvodný stav chodníka a ktoré boli zhotovené v zimnom období. Z jednej z týchto fotiek je viditeľné, že je na nich sneh a chodník je na úrovni snehu. Žalobca v konaní od začiatku tvrdil, že nový chodník bol zhotovený nad pôvodnú úroveň. Vykonaním merania na miestnej obhliadke bolo zistené, že výmera, ktorá žalobcu obmedzuje je 10 cm. Pri tomto tvrdení poukázali na fotografiu, ktorá je súčasťou rozsudku. Výmera 10 cm je meraná od úrovne chodníka, za hranou schodu (na úrovni zemského povrchu), a to na mieste kde je zaznamenaný tieň fotiaceho. Žalobca má pri svojom dome tiež chodník, ktorý je na úrovni zeme. Žalobca ďalej nesúhlasil s tvrdením žalovaných, podľa ktorého zhotovenie nového chodníka žalobcu neobmedzuje ani mu nesťažuje prístup k svojim nehnuteľnostiam. V tejto súvislosti poukázal na bod 31. odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd sumarizoval výsledky dokazovania, osvedčené miestnou obhliadkou. Miestnej obhliadky zo dňa 22. 08. 2024 sa zúčastnila zákonná sudkyňa, asistentka sudkyne, účastníci konania ako aj ich právni zástupcovia. Žalobca so zhotovením chodníka nesúhlasil a tzv. skosenie chodníka (odstránenie rohovej časti), ku ktorému došlo po stretnutí sporových strán a zástupcov obce, k obnoveniu pôvodného stavu a odstráneniu komplikácií výrazne neprispelo.

18.4. Z výpovede účastníkov je zrejmé, že bránka, ktorá sa nachádza na úrovni domu žalobcu, bola zhotovená ešte v dobe, kedy dom žalobcu patril jeho právnym predchodcom. Žalobca preto nemá dôvod odstraňovať bránku pri svojom dome alebo realizovať iné úpravy, kedy navyše žalovaní majú psa, ktorý sa voľne pohybuje po spoločnom pozemku. Sporové strany v závere pojednávania z 10. 10. 2024 odpovedali, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Vzhľadom na zákonnú koncentráciu konania, nesúhlasil s námietkou žalovaných o tom, že by mali byť pripustené ďalšie dôkazné prostriedky, a to i vrátane videozáznamov, ktoré žalovaní doručili na súd k odvolaniu. Žalovaní v odvolaní neoznačujú dôkazy, ktoré navrhujú vykonať a neuvádzajú skutkové tvrdenia, ktoré by mali byť preukázané.

18.5. Žalobca nesúhlasil ani s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci. Zhotovenie chodníka na spoločnom pozemku zasahuje do bezproblémového výkonu vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam, ktorých je výlučným vlastníkom. I keď sa žalobca podanou žalobou najskôr domáhal odstránenia celej stavby, po uskutočnení miestnej obhliadky na takomto návrhu netrval. Právna kvalifikácia, ktorou súd prvej inštancie odôvodňuje rozsudok a ktorá je obsahom rozsudku najmä v bodoch 32. – 34. odôvodnenia, je preto správna, s poukazom na významné právne normy Občianskeho zákonníka, ktoré sa uvádzajú v bodoch 25. – 28. odôvodnenia rozsudku. Ako k tomu došlo na miestnej obhliadke, právny zástupca žalovaných si takmer poškodil pneumatiku auta, na úrovni brány žalobcu, po tom, ako musel spraviť vyhýbací manéver, a to kvôli výške nového chodníka. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a ich právnu kvalifikáciu navrhol, aby Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa ust. § 387 ods. 1 v nadväznosti na ust. § 392 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. K vyjadreniu žalobcu podali žalovaní vyjadrenie, v ktorom zopakovali argumentáciu uvedenú v samotnom odvolaní a jeho doplnení.

19.1 Vo vzťahu k dôkazu – novoty v odvolacom konaní – uviedli, že tento dôkaz je dôležitý vzhľadom k preukázaniu toho, že ani upravený chodník nebráni žalobcovi prejazdu cez spoločný dvor, ako to žalobca nepravdivo a účelovo tvrdil na pojednávaní a obhliadke. Uvedený dôkaz nebolo možné predložiť skôr, nakoľko žalovaní mali za to, že súd prvej inštancie vyhodnotí obhliadku tak, že problém pri prejazde nie je chodník, ale päťka na bráne.

19.2 Ak žalobca poukázal vo vyjadrení na prejazd spoločným dvorom právneho zástupcu žalovaných, jedná sa o účelové tvrdenie, pretože problém nebol pri chodníku (vzdialenom 6,2 m od brány), kde je prejazdová šírka spoločného dvora 3,6 m, ale až priamo pri bráne, kde je prejazdová šírka menšia a ešte ovplyvnená pätkou brány, kde v plynulosti bránila práve táto päťka brány, a nie ohyb chodníka. Poukázali na nesprávne tvrdenie súdu prvej inštancie v bode 30 odôvodnenia, že žalovaní chodník oproti pôvodnému stavu rozšírili, práve naopak, na rohu chodníka došlo k jeho preukázateľnému zmenšeniu a to z dôvodu skosenia chodníka.

19.3 Pôvodný chodník mal už 50 rokov, bol v havarijnom stave a bolo potrebné na ňom vykonať udržiavacie práce, ktoré nie je potrebné podľa stavebného zákona (ako aj tvrdenia prokurátora) ani ohlasovať. Žalobca počas celej doby jazdil po spoločnom dvore bez akejkoľvek ujmy. Aj po úpravách chodníka prešli po spoločnom dvore aj nákladné autá. Čo sa týka úpravy chodníka, táto sa uskutočnila po odsúhlasení žalobcom – prečo inak by sa na rohu chodníka vykonalo skosenie chodníka?

20. K vyjadreniu žalovaných podal dupliku, v ktorej dal do pozornosti skutočnosť, že sa podanou žalobou domáha čiastočného obnovenia pôvodného stavu, ktorý na mieste existoval nepretržite od doby, kedy nehnuteľnosti žalobcu patrili ešte jeho právnym predchodcom (rodičom a starým rodičom). Žalovaní sa rozhodli na spoločnom pozemku (ktorého podielovým spoluvlastníkom v podiele 1 je aj žalobca) zhotoviť stavebné úpravy (postaviť nový chodník) bez súhlasu alebo aspoň oboznámenia žalobcu, v čase jeho neprítomnosti vo svojom dome. Žalovaní takýmto spôsobom zasiahli do pôvodného stavu, ktorý na tvare mieste, podľa vedomosti žalobcu trval minimálne od roku 1973. Skutočnosť, že sporové strany sú rovnoprávnymi spoluvlastníkmi pozemku parcely registra "C", parc. číslo XXX/X pre kat. územie I. K. L. je nesporná. Rovnako, nespornou skutočnosťou je, že úprava spoločného pozemku (zhotovenie chodníka) bola realizovaná jednostranne, bez súhlasu alebo vedomosti žalobcu. Žaloba, ktorou bolo iniciované konanie je teda procesným prostriedkom obrany žalobcu k situácii medzi susednými nehnuteľnosťami. Predmetom tohto konania je iba posudzovanie povinnosti žalovaných čiastočne upraviť (znižit) zhotovenú úpravu (patriacu výlučne žalovaným), na vymedzenom mieste a v rozsahu cca 1m².

20.1 V ostatnom zopakoval argumenty uvedené v jeho vyjadrení k odvolaniu. Žalobca pripustil, že po príchode k domu v I. H. z E. vozidlo odstavi v blízkosti dverí, aby mal čo najkratšiu vzdialenosť na vynesenie privezenej batožiny - potraviny, vyprané šatstvo a iné veci. Následne vozidlo otočí v zadnej časti dvora a zaparkuje ho na jeho parcele širokej okolo 7m. Žalobca nepotrebuje parkovať výlučne na spoločnom pozemku. Má dostatok miesta na 7m širokom pozemku, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Pravdepodobne sa tajným sledovaním žalovanými podarilo nasnímať vozidlo tesne po príchode žalobcu do I. H., t. j. pred jeho otočením a odstavením.

20.2 Záverom dodal, že nesúhlasí s vykonaním videozáznamov, ktoré boli predložené k odvolaniu. Videá boli zhotovené tajne, bez vedomosti a súhlasu žalobcu alebo jeho manželky, rovnako ako samotná stavebná úprava, ktorá sa posudzuje v konaní. Domnieva sa, že k zhotoveniu záznamov došlo pred záverečným pojednávaním, ktoré sa uskutočnilo 10. 10. 2024, resp. pred vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo 28. 10. 2024. Je preto nevyhnutné konštatovať, že sa jedná o nezákonne zhotovené dôkazné prostriedky a žalobca s ich vykonaním nesúhlasí. Žalovaní tieto dôkazy pred súdom prvej inštancie nepoužili, i keď ich zhotovili pred záverečným pojednávaním, preto nesúhlasíme ani s tým, že by sa jednalo o novoty. Ako procesnú obranu proti nezákonným dôkazom, žalobca k podaniu predkladá ďalšiu fotodokumentáciu, ktorú našiel vo svojom archíve. Tieto fotky iba potvrdzujú doterajšie tvrdenia žalobcu a dôkazy prezentované počas konania pred súdom prvej inštancie.

21. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že v zmysle ust. § 363 CSP (náležitosti odvolania) sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody uvedené v odvolaní poukazujú na ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/, g/ a h/ CSP.

23. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby žalobcu v prejednávanej spore, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP na tieto v celom rozsahu poukazuje. Keďže odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny, dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaných 1/ a 2/ viazaný (§ 379 CSP, § 380 CSP), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaných 1/ a 2/ uvedenými v odvolaní, t. j. námietkami týkajúcimi sa nesplnenia procesných podmienok, nesprávneho procesného postupu, nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym posúdením veci.

24. K námietkam produkovaným žalovanými 1/ a 2/ v podanom odvolaní odvolací súd zaujíma nasledovné stanovisko:

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku v súlade s ust. § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, táto je naplnená vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Žalovaní 1/ a 2/ poukázali na uvedený odvolací dôvod a namietali v súvislosti s ním, že súd prvej inštancie pomáhal žalobcovi pri formulovaní úpravy žalobného petitu a tým mal zasiahnuť do rovnosti strán sporu. K uvedenej námietke odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že samotný procesný predpis v § 132 ods. 1 CSP nestanovuje presnú štruktúru žalobného návrhu; musí byť z neho jasné iba to, čoho sa žalobca domáha a od toho sa potom odvíja všeobecne uznávaný výklad, že žalobný návrh (petit) musí byť úplný, určitý a zrozumiteľný, lebo sú ním určené hranice, v ktorých sa môže súd pri rozhodovaní v priebehu konania pohybovať a ktoré môže prekročiť len za podmienok uvedených v ustanovení § 216 ods. 2 CSP. Petit však nemusí byť zreteľne oddelený od ďalších častí žaloby, nemusí mať ani určitú predpísanú formu, iba zo žaloby ako celku musí byť jasné, čo je žiadané. S ohľadom na určitosť petitu ide o to, do akej miery môže súd tento petit modifikovať, teda do akej miery je ním viazaný, t. j. je povinný navrhovaný petit prevziať. Platí všeobecné pravidlo, že súd musí z hľadiska obsahového petitu plne vyčerpať, ale nesmie ho prekročiť, čiže návrhom žalobcu na znenie výroku jeho rozhodnutia nie je viazaný. Pritom musí prihliadať ako k druhu žaloby, tak k typu konania, ďalej i k povahe práva a právneho odvetvia, ktoré sa veci týkajú a k odbornej terminológii. Iba v tomto zmysle treba vykladať aplikáciu dispozičnej zásady o zákaze

prekročenia, resp. povinnosti vyčerpania petitu. Súd nie je do najmenšieho detailu viazaný žalobou, resp. jej petitom, ale môže ho modifikovať tak, aby mohol pre žalobcu prisúdiť ním žiadaný nárok, pretože len súd rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia, aby vyriešil predmet sporu medzi jeho stranami. Účelom civilného procesu je riešiť spory a prinášať spravodlivosť, a nie to, aby sa z neho samotného stal zmysel celého konania. V zhode s týmto názorom bolo v roku 2021 pod č. 14 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky uverejnené rozhodnutie z 25. novembra 2020 sp. zn. 7Cdo/268/2019 s právnou vetou „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.“

25. Odvolací súd v súlade s vyššie uvedeným dospel k záveru, že námietka žalovaných 1/ a 2/ o zasiahnutí súdu prvej inštancie do rovnosti strán sporu je nedôvodná. Odvolací súd sa oboznámil nielen so zápisnicou z pojednávania zo dňa 10. 10. 2024, ale si vypočul aj zvukovú nahrávku z uvedeného pojednávania, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie o pripustení zmeny petitu žaloby a dospel k názoru, že súd prvej inštancie v rámci svojej súčinnosti len precizoval znenie petitu, resp. svojimi otázkami prispel k precizovaniu petitu z hľadiska jeho určitosti a vykonateľnosti. Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal ...odstránenia stavby - betónovej terasy..., ktorej umiestnenie špecifikoval nehnuteľnosťou, na ktorej bola postavená, pričom po vykonanej obhliadke zmenil petit tak, že žiadal znížiť chodník o 10 cm s presným popisom tak, aby bola dostatočne určito vymedzená tá časť chodníka, ktorá sa má znížiť. Od počiatku bol teda žalobca v tom, čoho sa žalobou domáha, konzistentný, a petit žaloby bol len precizovaný vzhľadom na to, že po vykonanej obhliadke nežiadal odstrániť celú stavbu, ale len jej časť, ktorá mu bráni plnohodnotne užívať spoločný dvor so žalovanými ako podielovými spoluvlastníkmi. Odvolací súd nezistil žiadnu vadu v procesnom postupe súdu prvej inštancie a uvedenú námietku považoval za nedôvodnú.

26. Ďalšie námietky žalovaných v podanom odvolaní smerovali na ust. § 365 ods. 1, písm. a/ CSP (nesplnenie procesných podmienok), ktoré mali spočívať v tom, že súd mal skúmať aktívnu a pasívnu legitimitáciu strán sporu. Poukázali na to, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi spoločného dvora a táto skutočnosť sama o sebe bráni tomu aby sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu vo veci tak, ako to uviedol v petite žaloby, pričom uvedená námietka je bližšie zdôvodnená aj v súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci (ust. § 365 ods. 1, písm. h/ CSP).

27. K uvedeným námietkam odvolací súd uvádza, že vlastnícke právo obsahuje právo vlastníka vec užívať, držať, disponovať, brať z neho plody a úžitky. Každý spoluvlastník má právo ochrany vlastníckeho práva proti ostatným spoluvlastníkom, ako aj voči tretím osobám. Má právo podať žalobu o určenie spoluvlastníckeho podielu, zdržovaciú žalobu, žalobu o odstránenie zásahu do užívania veci, žalobu o vydanie úžitkov z veci, žalobu o odstránenie trvajúcich následkov zásahu. Spoluvlastník má však aj právo na ochranu pred neoprávnenými zásahmi ostatných spoluvlastníkov do jeho spoluvlastníckeho podielu. Ak dôjde k zásahu, spoluvlastník sa môže brániť súdnou cestou, napríklad podaním žaloby na ochranu vlastníctva. Posúdenie, kedy spoluvlastníkovi náleží negatívna žaloba a kedy sa uplatní rozhodovanie o správe spoločnej veci je nutné riešiť podľa individuálnych okolností prípadu. Spor o užívanie veci je v zásade sporom zo správy spoločnej veci, ak však spoluvlastník ruší užívaním veci iného spoluvlastníka bez toho, aby bolo užívanie veci upravené právnym konaním či rozhodnutím súdu, môže spoluvlastník na obranu svojich práv použiť aj negatívnu žalobu. Podanie negatívnej žaloby vo vzťahu medzi spoluvlastníkmi je teda prípustné. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalovaných, že uvedený typ žaloby je možný len v súvislosti so zásahom tretích osôb. Pokiaľ došlo k zásahu do spoločnej veci, uskutočnenému jedným zo spoluvlastníkov (ako je to v prejednávanej veci), a iný spoluvlastník sa domáha odstránenia tohto zásahu, nemožno vec riešiť ako spor o správu spoločnej veci, resp. o hospodárení so spoločnou vecou. S uvedenou námietkou žalovaných sa správne vysporiadal aj súd prvej inštancie, s ktorým názorom sa odvolací súd stotožňuje (bod 32. a 33. rozsudku). Tým je daná odpoveď i na ďalšiu námietku žalovaných o nedostatku aktívnej a pasívnej legitimitácie. Žalobca je spoluvlastníkom spoločného dvora o veľkosti podielu 1, žalovaní 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi spoločného dvora o veľkosti podielu každého 1 k celku, ktorí (resp. ich právny predchodca) v rámci rekonštrukcie stávajúceho chodníka tento zvýšil o 10 cm nad pôvodný terén, čím sťažil a obmedzil žalobcu pri parkovaní motorového vozidla na dvore. Žalobca teda je aktívne legitímovaný na podanie negatívnej žaloby proti žalovaným, ktorí bez jeho súhlasu ako podielového

spoluvlastníka zrekonštruovali chodník pri ich dome spôsobom, ktorý bráni riadnemu užívaniu spoločnej veci, a teda sú pasívne vecne legitimovaní v tomto konaní.

28. Pokiaľ ide o námietky subsumované pod ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, (t. j. na základe vykonaných dôkazov dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam), k námietke, že výška chodníka pred a po udržiavacích prácach bol chodník vždy nad úrovňou terénu, odvolací súd uvádza, že aj v bode 29. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sa konštatuje, že ... pôvodný betónový chodník žalovaných bol vplyvom času, resp. prírodných podmienok a okolitého terénu v tomto kritickom mieste, t. j. na rohu ich rodinného domu nesporne nad úrovňou zeme, ale obrastený zeleňou (tak ako chodník žalobcu). Ako sa však uvádza v bode 30. rozsudku súdu prvej inštancie, v konaní nebolo sporné, že právna predchodkyňa žalovaných v roku 2020 chodník zrekonštruovala tak, že na pôvodné betónové platne vysypala pieskové lôžko, na ktoré položili zámkovú dlažbu a po krajoch osadili obrubníky tak, že roh chodníka skosili a upravili aj príjazdovú cestu popri chodníku. V bode 31. rozsudku súd uviedol zistenia, ktoré mal preukázané vykonaným dokazovaním, a teda tvrdenia žalovaných v podanom odvolaní sú len tvrdením, ktoré nie je ničím podložené. Naopak, súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, a to nielen výsluchom strán sporu, ale aj obhliadkou na mieste samom, pričom pri obhliadke boli prítomné strany sporu a ich právni zástupcovia. Obhliadkou a teda bolo jednoznačne preukázané, že žalobca svojim motorovým vozidlom pri bezpečnom obídení sporného rohu chodníka žalovaných síce prišiel na tú časť dvora iba cez svoju bránu, ale urobil tak s námahou a právnenému zástupcovi žalovaných sa to s jeho osobným motorovým vozidlom ani nepodarilo. Tvrdenia žalovaných, že žalobca pri obhliadke klamlivo jazdil tak, aby mu chodník zavádzal a tvrdeniu, že právnenému zástupcovi žalovaných pri prejazde nevadil chodník, ale iná časť dvora, súd považuje len za ničím nepodložené tvrdenie žalovaných, keďže zo zápisnice z vykonanej obhliadky jednoznačne vyplynuli zistenia prevzaté do samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

29. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva v tom, že bol nesprávne vytvorený skutkový základ rozhodnutia, ktorá nesprávnosť je spôsobená chybným vyhodnotením vykonaných dôkazov. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy správne vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal. Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil skutkové vady preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie a odvolací súd nevzhladol v konaní vady, ktoré má na mysli ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. Odvolacia námietka žalovaných 1/ a 2/ o nesprávnych skutkových zisteniach súdom prvej inštancie je tak nenáležitá.

30. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. g) CSP (zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené), odvolací súd konštatuje, že nestačí len formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. uviesť v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu, čo však v danom prípade z odvolania nevyplýva, keď odvolateľ vo vzťahu k označenému odvolaciemu dôvodu nevysvetlil, či a prípadne v čom konkrétne je podľa jeho názoru naplnený odvolací dôvod. S poukazom na uvedené odvolateľ znemožnil odvolaciemu súdu (ktorý je viazaný odvolacími dôvodmi § 380 CSP) prieskum napadnutého rozsudku v kontexte odvolacieho dôvodu (písm. g/). Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia kvalifikovane

uviedol rozhodujúci skutkový stav, na ktorý vecne správne aplikoval hmotnoprávne i procesnoprávne predpisy, z ktorých vyvodil správne právne závery. Súd prvej inštancie postupoval i v súlade s prejednacou zásadou a zásadami hodnotenia dôkazov, adekvátne preukázanému skutkovému stavu, dôkaznej procesnej aktivite i ostrážitosti strán konania, predovšetkým dôkaznej iniciatíve a vyhodnoteniu dôkazného bremena.

31. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí námietka žalovaných, že vzhľadom na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie nemali dôvod navrhnúť a predložiť ďalšie prostriedky procesnej obrany. S uvedeným názorom sa odvolací súd nestotožnil, pretože strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP). Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Pokiaľ chce byť strana v konaní úspešná, musí reagovať na skutkové tvrdenia protistrany, pričom musí uviesť vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach. Na preukázanie svojich tvrdení však musí predložiť aj dôkazy. Predbežné právne posúdenie súdu nie je záväzná a po jeho vyslovení strany nemajú zostať pasívne, ale majú reagovať na skutkové tvrdenia protistrany, a nie na predbežné právne posúdenie súdu. V opačnom prípade by podľa úvah žalovaných mal odvolací súd vždy umožniť stranám predkladať ďalšie dôkazy, ak by dospel na základe iného vyhodnotenia dôkazov nachádzajúcich sa v spise k záveru, že rozsudok treba zmeniť, hoci tak strany mohli urobiť už pred súdom prvej inštancie. Zákonodarca však podľa názoru odvolacieho súdu nemal zámer zaťažiť odvolací súd ďalším dokazovaním z dôvodu predkladania nových listinných dôkazov, ktoré strana nepredložila pred súdom prvej inštancie, hoci tak urobiť mohla a aj mala, ak by bola reagovala na skutkové tvrdenia protistrany, a to bez ohľadu na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Civilný sporový poriadok kladie dôraz na rýchlosť a hospodárnosť konania, s čím súvisí promptné reagovanie na skutkové tvrdenia protistrany ako aj predloženie všetkých dôkazov, ktoré má strana k dispozícii, a ktoré podporia a preukážu jej skutkové tvrdenia, a to najmä za situácie, že ich protistrana spochybuje.

32. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 366 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V zmysle § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Návrh žalovaných - novoty v odvolacom konaní - na oboznámenie sa s videom preukazujúcim, že žalobca nemá problém pri prejazde cez spoločný dvor k svojmu domu, nespĺňa ani jednu z uvedených podmienok prípustnosti novôt, a teda odvolací súd v súlade s ustanovením § 366 CSP na predmetný dôkaz neprihliadol. Žalobca netvrdil, že by dôkaz predložený s odvolaním nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Bránil sa len tým, že vzhľadom na predbežné právne posúdenie súdom prvej inštancie nemal dôvod takéto dôkazy predkladať, k čomu zaujal odvolací súd stanovisko vyššie.

33. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade ide o novotu, ktorá je podľa § 366 CSP neprípustná, a to napriek obrane žalovaných, že ďalšie dôkazy v konaní nenavrhlí kvôli tomu, že mali za to, že súd prvej inštancie vyhodnotí obhliadku tak, že problém pri prejazde nie je chodník, ale päťka na bráne. Strana má v zmysle Civilného sporového poriadku reagovať na tvrdenia protistrany a svoje skutkové tvrdenia musí v konaní preukázať, ak chce byť v konaní úspešná. Zákon v ustanovení § 366 CSP ani neuvádza taký dôvod, ktorý by stranu oprávňoval predkladať ďalšie dôkazy v odvolacom konaní z dôvodu, že strana sa domnievala, že súd vyhodnotí vykonaný dôkaz v súlade s jej presvedčením.

34. Ďalšie odvolacie argumenty, najmä uvedené v doplnení odvolania, odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na

podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľov - žalovaných 1/ a 2/ zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

35. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

37. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).